

รายงานวิจัยในชั้นเรียน
เรื่อง การศึกษาการปรับพฤติกรรมความรับผิดชอบในการทำงานของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/11 โดยการใช้การเสริมแรงทางบวก

ผู้วิจัย
นางรัชฎาพร สุ่มสุข

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
โรงเรียนสตรีศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด

คำนำ

งานวิจัยเรื่องการศึกษาการปรับพฤติกรรมความรับผิดชอบในการทำงานของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/11 โดยการใช้การเสริมแรงทางบวก ได้จัดทำขึ้นเพื่อปรับพฤติกรรม ความรับผิดชอบของนักเรียนที่เป็นปัญหา ให้พัฒนาไปในทางที่พึงประสงค์ ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า การวิจัยเรื่องนี้จะประโยชน์ต่อผู้ที่ศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาทางด้านคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน เพื่อนำไปสู่การเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

นางรัชฎาพร สุธุข
ผู้วิจัย

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
1. คำนำ	ก
2. สารบัญ	๗
3. ความเป็นมาของการวิจัย	1
4. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการวิจัย	1
5. วิธีดำเนินการวิจัย	2
6. สรุปผล	3
7. ผลการวิจัย	3
8. แบบบันทึกพฤติกรรม	4

ชื่อเรื่อง : การศึกษาการปรับพฤติกรรมความรับผิดชอบในการทำงานของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/11 โดยการใช้การเสริมแรงทางบวก

ชื่อผู้วิจัย : นางรัชฎาพร สุธุสข

ความเป็นมาของการทำงานวิจัย

การเรียนการสอนในชั้นเรียน นอกจากจะเป็นสถานที่ให้ความรู้แล้วยังเป็นสถานที่ฝึกพฤติกรรมให้อยู่ในระเบียบวินัยตามความประสงค์ของสังคม การขาดความรับผิดชอบในการทำงานเป็นพฤติกรรมที่เป็นปัญหา และเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้อันเป็นผลทำให้การสอนไม่สามารถบรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

เนื่องจากครูเป็นผู้ที่มีหน้าที่โดยตรงในการปรับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาให้เป็นไปในทางที่พึงประสงค์ เพื่อให้เด็กไทยเจริญทุกด้าน ตามความมุ่งหมายของการศึกษาพฤติกรรมขาดความรับผิดชอบในการทำงานของนักเรียน เป็นอุปสรรคต่อความเจริญก้าวหน้าทางการศึกษา และเป็นคุณลักษณะไม่พึงประสงค์ในสังคม

ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการปรับพฤติกรรมความรับผิดชอบในการทำงานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/11 โรงเรียนนาหลวงโดยการใช้การเสริมแรงทางบวก

วัตถุประสงค์ และเป้าหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาการปรับพฤติกรรมความรับผิดชอบในการทำงานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/11 โดยการใช้การเสริมแรงทางบวก

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การดำเนินการทดลอง

ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

- ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/11 ปีการศึกษา 2568 โรงเรียนสตรีศึกษา จำนวน 41 คน

- กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คัดเลือกนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/11 ปีการศึกษา 2568 โรงเรียนสตรีศึกษา ที่มีพฤติกรรมขาดความรับผิดชอบในการทำงานจำนวน 3 คน คือ

เด็กชายเนติ ไชยธรรตน์

เด็กชายธนเดช ผัวะทอง

เด็กชายกุลพัทธ์ กุลสุวรรณ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบบันทึกการสังเกตการทำงานในแต่ละวัน

การดำเนินการทดลอง

การปรับพฤติกรรมครั้งนี้เป็นการทดลองแบบใช้การสังเกต และบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนใช้เวลาทั้งสิ้น 7 สัปดาห์ คือตั้งแต่วันที่ 5 สิงหาคม ถึง วันที่ 20 กันยายน 2568 โดยแบ่งเป็น 3 ระยะดังนี้

ระยะที่ 1 : เป็นระยะสังเกตพฤติกรรมการขาดความรับผิดชอบในการทำงานของนักเรียน โดยการสังเกต และบันทึกพฤติกรรมใช้เวลา 2 สัปดาห์ เริ่มตั้งแต่วันที่ 5 สิงหาคม ถึงวันที่ 16 สิงหาคม 2568

ระยะที่ 2 : เป็นระยะที่ใช้การเสริมแรงทางบวก คือการให้ ☆ ในการปรับพฤติกรรมการขาดความรับผิดชอบในการทำงานใช้เวลา 3 สัปดาห์ เริ่มตั้งแต่วันที่ 19 สิงหาคม ถึง วันที่ 6 กันยายน 2568 โดยผู้ปรับพฤติกรรมเป็นผู้ให้ ☆ และชี้แจงเงื่อนไขการให้ ☆ ให้นักเรียนทราบโดยจะให้ ☆ ในแต่ละวันที่นักเรียนรับผิดชอบในการทำงานเสร็จตามเวลาที่กำหนดโดยมีแบบบันทึกพฤติกรรมติดบนกระดานในห้องเรียน ถ้านักเรียนคนใดได้ ☆ มากที่สุดเมื่อสิ้นสุดการทดลองจะได้รับรางวัล

ระยะที่ 3 : ระยะตรวจสอบความคงทนของพฤติกรรมที่ได้ปรับแล้ว ระยะนี้ใช้เวลา 2 สัปดาห์ เริ่มตั้งแต่วันที่ 9 กันยายน ถึง วันที่ 20 กันยายน 2568 จะงดให้ ☆ แก่กลุ่มทดลอง แต่จะใช้แรงเสริมทางสังคมได้แก่คำชมเชย การแต่งตั้งผู้สลับ การพยักหน้ายอมรับ เป็นต้น

สรุปผล

ระยะที่ 1 : เป็นระยะสังเกตพฤติกรรม ซึ่งยังไม่มีมีการเสริมด้วยการให้ ☆ และผู้ที่ถูกสังเกตยังไม่รู้ตัว ใช้เวลา 2 สัปดาห์นักเรียนจึงมีพฤติกรรมการขาดความรับผิดชอบในการทำงาน เช่น ทำให้ทำงานช้าไม่เสร็จในแต่ละวิชา ชอบนั่งเหม่อลอย ชอบหันไปคุยกับเพื่อน ต้องคอยกระตุ้นให้ทำงานอยู่ตลอดเวลา ไม่ทำการบ้านมาส่ง เป็นต้น

ระยะที่ 2 : เป็นระยะที่จะเริ่มใช้ ☆ ในการปรับพฤติกรรมเป็นเวลา 3 สัปดาห์ โดยแจ้งเงื่อนไขให้ผู้รับการปรับพฤติกรรมได้รับทราบว่าจะมีการให้ ☆ และจะให้ ☆ ในแต่ละวันที่นักเรียนรับผิดชอบในการทำงานเสร็จตามเวลาที่กำหนดโดยมีแบบบันทึกพฤติกรรมติดบนกระดานในห้องเรียน ถ้านักเรียนคนใดได้ ☆ มากที่สุดเมื่อถึงเวลาที่กำหนดจะได้รับรางวัลตามกติกาที่กำหนดไว้ จากการสังเกตนักเรียนมีความพึงพอใจกับการได้รับแรงเสริมเป็น ☆ ทั้ง 3 คน มีความกระตือรือร้น และรับผิดชอบในการทำงานเสร็จตามกำหนดเวลาของแต่ละวัน แต่บางวันนักเรียนบางคนขาดความรับผิดชอบในการทำงาน แต่พอเห็นเพื่อนได้รับ ☆ ก็มีความรับผิดชอบในการทำงานดีขึ้น

ระยะที่ 3 : เป็นสัปดาห์ที่ 6-7 ของการปรับพฤติกรรม และระยะนี้จะงดการให้ ☆ แต่จะให้แรงเสริมทางสังคมแทนโดยการกล่าวคำชมเชย การสลับผู้สลับ และการพยักหน้า นักเรียนมีความรับผิดชอบในการทำงานมากขึ้นและสามารถทำงานได้เสร็จตามกำหนดเวลา

ผลการวิจัย

การให้แรงเสริมทางบวก คือ การให้ดาว สามารถลดพฤติกรรมการขาดความรับผิดชอบในการทำงานของนักเรียนทั้ง 3 คนได้เป็นอย่างดี เพราะนักเรียนมีความพึงพอใจที่ได้รับดาวเป็นแรงเสริม มีความกระตือรือร้นในการทำงานมากขึ้น เพื่อจะได้รางวัลหรือคำชมเชยจึงสามารถนำวิธีการนี้ไปใช้กับการปรับพฤติกรรมของนักเรียนคนอื่น ๆ ได้ต่อไป

แบบบันทึกพฤติกรรมความรับผิดชอบในการทำงาน
วันที่ 5 สิงหาคม ถึงวันที่ 20 กันยายน 2568

ชื่อ เวลา	เด็กชายเนติ ไชยธรรัตน์	เด็กชายธนเดช ผัวะทอง	เด็กชายกุลพัทธ์ กุลสุวรรณ
สัปดาห์ที่ 1			
5 ส.ค. 68	✕	✕	✕
6 ส.ค. 68	☐	✓	☐
8 ส.ค. 68	☐	☐	✓
9 ส.ค. 68	☐	☐	☐
สัปดาห์ที่ 2			
13 ส.ค. 68	★	★	✕
14 ส.ค. 68	✕	✕	☐
15 ส.ค. 68	☐	☐	☐
16 ส.ค. 68	☐	☐	☐
สัปดาห์ที่ 3			
19 ส.ค. 68	✓	✓	✓
20 ส.ค. 68	☐	☐	☐
19 ส.ค. 68	☐	☐	☐
22 ส.ค. 68	☐	☐	☐
23 ส.ค. 68	☐	☐	☐

- ✕ ขาดความรับผิดชอบในการทำงาน
- ★ มีความรับผิดชอบในการทำงาน
- ✓ ให้คำชมเชย

วิจัยในชั้นเรียน

เรื่อง การศึกษาการปรับพฤติกรรมความรับผิดชอบในการทำงานของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/11
โดยการใช้การเสริมแรงทางบวก ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568

นางรัชฎาพร สู้สุข

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนสตรีศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด